Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 15. mája 2014*

„Poľnohospodárstvo — EPFRV — Nariadenie (ES) č. 1698/2005 — Články 20, 26 a 28 — Pomoc zameraná na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov a pomoc na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva — Podmienky oprávnenosti — Právomoc členských štátov — Pomoc poskytovaná na modernizáciu existujúcich kapacít mlynov — Mlyny nahradené jediným novým mlynom bez zvýšenia kapacity — Vylúčenie — Zásada rovnosti zaobchádzania“

Vo veci C-135/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Kúria (Maďarsko) z 31. januára 2013 a doručený Súdnemu dvoru 18. marca 2013, ktorý súvisí s konaním:

Szatmári Malom Kft.

proti

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory M. Safjan, sudkyne A. Prechal (spravodajkyňa) a K. Jürimaë,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. marca 2014,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Szatmári Malom Kft., v zastúpení: F. Simonné dr. Zsúnyi, ügyvéd,

— Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve, v zastúpení: A. Ivanovits, ügyvéd,

— maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér a K. Szíjjártó, splnomocnení zástupcovia,

— grécka vláda, v zastúpení: I. Chalkias a X. Basakou, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: A. Sipos, J. Aquilina a V. Bottka, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: maďarčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 20 písm. b), článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 28 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 277, s. 1).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi spoločnosťou Szatmári Malom Kft. (ďalej len „Szatmári Malom“) a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve (Agentúra pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka), ktorého predmetom je rozhodnutie tejto agentúry odmietajúce poskytnúť uvedenej spoločnosti pomoc z EPFRV.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 9, 11, 13, 20, 21, 23 a 61 nariadenia č. 1698/2005 stanovujú:

„(9) Každý členský štát by mal na základe strategických usmernení pripraviť svoje národné strategické plány rozvoja vidieka, ktoré tvoria referenčný rámec pre prípravu programov rozvoja vidieka. …

…

(11) Na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja vidieckych oblastí je potrebné zamerať sa na obmedzený počet hlavných cieľov na úrovni Spoločenstva, ktoré sa týkajú konkurencieschopnosti v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, manažmentu krajiny a životného prostredia, kvality života a diverzifikácie činností v týchto oblastiach so zohľadnením rozmanitosti situácií, od odľahlých vidieckych oblastí, ktoré sa vyľudňujú a upadajú, po prímestské vidiecke oblasti pod narastajúcim tlakom mestských centier.

…

(13) Na dosiahnutie cieľa zlepšiť konkurencieschopnosť odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva je dôležité vypracovať jasné stratégie rozvoja zamerané na posilnenie a prispôsobenie ľudského potenciálu, fyzického potenciálu a kvality poľnohospodárskej produkcie.

…

(20) Pokiaľ ide o fyzický potenciál, mal by sa vytvoriť súbor opatrení na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov, zvyšovanie ekonomickej hodnoty lesov, pridanie hodnoty k poľnohospodárskym a lesníckym produktom, podporu vývoja nových produktov, procesov a technológií v poľnohospodárstve a potravinárskom odvetví a v odvetví lesného hospodárstva, zlepšenie a rozvoj infraštruktúry poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnovu potenciálu poľnohospodárskej produkcie poškodeného prírodnými katastrofami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení.

(21) Cieľom investičnej pomoci Spoločenstva pre farmy je modernizovať poľnohospodárske podniky, aby sa zlepšila ich hospodárska výkonnosť, lepším využívaním výrobných faktorov vrátane zavádzania nových technológií a inovácií, zamerania sa na kvalitu, bioprodukty a diverzifikáciu na farme a mimo farmy vrátane nepotravinárskych odvetví a energetických plodín, ako aj zlepšením situácie v poľnohospodárskych podnikoch z hľadiska životného prostredia, bezpečnosti pri práci, hygieny a životných podmienok zvierat…

…

(23) Skvalitnenie spracovania a obchodovania s primárnymi produktmi poľnohospodárstva a lesného hospodárstva by sa malo podporovať prostredníctvom podpory investícií zameraných na zlepšenie efektívnosti v spracovateľskom odvetví a odvetví obchodu, podporu spracovania produkcie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na obnoviteľnú energiu, zavádzanie nových technológií a inovácií, sprístupňovanie nových trhových možností pre poľnohospodárske produkty a produkty lesného hospodárstva, zdôrazňovanie kvality, zlepšovanie ochrany životného prostredia, bezpečnosti pri práci, hygieny a životných podmienok zvierat podľa potreby zameraním sa vo všeobecnosti na mikropodniky, malé a stredné podniky a iné podniky do určitej veľkosti, ktoré sú vhodnejšie na pridávanie hodnoty do miestnych produktov…

…

(61) V súlade so zásadou subsidiarity, a ak výnimky nestanovujú inak, oprávnenosť výdavkov by mali upravovať príslušné vnútroštátne pravidlá.“

4 Článok 2 písm. c) až e) nariadenia č. 1698/2005 obsahuje tieto definície:

„…

c) ‚os‘: koherentný súbor opatrení s konkrétnymi cieľmi, ktoré priamo vyplývajú z ich vykonávania a prispievajú k jednému alebo viacerým cieľom ustanoveným v článku 4;

d) ‚opatrenie‘: súbor operácií, ktoré prispievajú k vykonaniu osi…;

e) ‚operácia‘: projekt, zmluva alebo dojednanie, alebo iná akcia zvolená v súlade s kritériami ustanovenými pre dotknutý program rozvoja vidieka a vykonávaná jedným alebo viacerými príjemcami, ktorá umožňuje dosiahnutie cieľov ustanovených v článku 4.“

5 Článok 11 ods. 1 a 2 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Každý členský štát predloží národný strategický plán, v ktorom uvedie priority činnosti EPFRV a dotknutého členského štátu, pričom zohľadní strategické usmernenia Spoločenstva, ich konkrétne ciele, príspevok z EPFRV a iné finančné zdroje.

2. … Vykonáva sa prostredníctvom programov rozvoja vidieka.“

6 Článok 15 ods. 1 prvý pododsek tohto nariadenia stanovuje:

„EPFRV pôsobí v členských štátoch prostredníctvom programov rozvoja vidieka. Tieto programy vykonávajú stratégiu rozvoja vidieka prostredníctvom súboru opatrení, zoskupených v súlade s osami vymedzenými v hlave IV. …“

7 Článok 16 písm. c) nariadenia č. 1698/2005 stanovuje:

„Každý program rozvoja vidieka obsahuje:

…

c) informácie o osiach a opatreniach navrhovaných pre každú os a ich opis…“

8 Článok 18 uvedeného nariadenia uvádza:

„1. Členský štát zriaďuje programy rozvoja vidieka…

…

3. Komisia posúdi navrhované programy na základe ich konzistentnosti so strategickými usmerneniami Spoločenstva, národným strategickým plánom a týmto nariadením.

Ak Komisia usúdi, že program rozvoja vidieka nie je konzistentný so strategickými usmerneniami Spoločenstva, národným strategickým plánom alebo týmto nariadením, požiada členský štát, aby navrhovaný program zodpovedajúcim spôsobom zrevidoval.

4. Každý program rozvoja vidieka sa schváli v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2.“

9 V rámci režimu pomoci osi 1 s názvom „Zlepšenie konkurencieschopnosti odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva“ článok 20 rovnakého nariadenia stanovuje:

„Podpora zameraná na konkurencieschopnosť odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva sa týka:

…

b) opatrení zameraných na reštrukturalizáciu a rozvoj fyzického potenciálu a podporu inovácií prostredníctvom:

i) modernizácie poľnohospodárskeho podniku;

…

iii) pridávania hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva;

…“

10 Článok 26 nariadenia č. 1698/2005 nazvaný „Modernizácia poľnohospodárskych podnikov“ v odseku 1 stanovuje:

„Podpora ustanovená v článku 20 písm. b) bode i) sa poskytuje na hmotné a/alebo nehmotné investície, ktoré:

a) zlepšujú celkovú výkonnosť poľnohospodárskeho podniku…

…“

11 Článok 28 uvedeného nariadenia nazvaný „Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva“ v odseku 1 uvádza:

„Podpora ustanovená v článku 20 písm. b) bode iii) sa poskytuje na hmotné a/alebo nehmotné investície, ktoré:

a) zlepšujú celkovú výkonnosť podniku;

b) sa týkajú:

— spracovania produktov a/alebo obchodovania s produktmi, na ktoré sa vzťahuje príloha I k zmluve, okrem produktov rybného hospodárstva, a produktov lesného hospodárstva…

…“

12 Článok 71 ods. 3 prvý pododsek uvedeného nariadenia stanovuje:

„Pravidlá pre oprávnenosť výdavkov sa stanovujú na vnútroštátnej úrovni a podliehajú osobitným podmienkam ustanoveným týmto nariadením pre niektoré opatrenia rozvoja vidieka.“

Maďarské právo

13 Podľa § 1 dekrétu ministerstva poľnohospodárstva a rozvoja vidieka č. 47/2008 zo 17. apríla 2008 o podmienkach pomoci na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov prostredníctvom EPFRV [Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 47/2008. (IV. 17.) FVM rendelet] (ďalej len „dekrét č. 47“):

„Cieľom pomoci je prostredníctvom zlepšenia spracovania poľnohospodárskych produktov a obchodovania s poľnohospodárskymi produktmi alebo prostredníctvom uvedenia nových výrobkov, postupov a technológii zvýšiť celkovú výkonnosť a konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov a priemyselných potravinárskych podnikov, zlepšiť podmienky bezpečnosti a hygieny potravín a znížiť záťaž na životné prostredie.“

14 § 6 ods. 3 dekrétu č. 47 stanovuje:

„V prípade produktov, ktoré patria do podpoložiek [kombinovanej nomenklatúry (KN)] začínajúcimi na 0203, 0401 a na 1101 až 1104 alebo patria do podpoložiek KN 0206 30 00 až 0206 80 10 a 0207 11 10 až 0207 14 99, pomoc možno poskytnúť len na operácie zamerané na modernizáciu existujúcich kapacít mlynov, mliekarní a bitúnkov.“

15 Podľa § 12 uvedeného dekrétu:

„Tento dekrét obsahuje ustanovenia nevyhnutné na vykonanie článkov 26 a 28 nariadenia [č. 1698/2005].“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

16 Dňa 30. novembra 2009 spoločnosť Szatmári Malom podala žiadosť o pomoc na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov. Podľa uvedenej žiadosti Szatmári Malom zamýšľala vybudovať nový mlyn vo Veszprém-Kádárta [Maďarsko], ktorý by zahŕňal kapacity troch existujúcich mlynov, ktorých činnosť má byť ukončená, pričom nový mlyn by paralelne pokračoval v činnosti.

17 Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve odmietol vyhovieť uvedenej žiadosti s odôvodnením, že podľa § 6 ods. 3 dekrétu č. 47 možno poskytnúť pomoc len na modernizáciu existujúcich mlynov a nie na vybudovanie nového mlynu na novom mieste.

18 Szatmári Malom napadla toto rozhodnutie žalobou podanou na Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság (Súd Jasovsko-veľkokumánsko-solnockej župy). Hoci uznala, že cieľom dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy je zabrániť zvýšeniu počtu mlynárskych podnikov, na podporu svojej žaloby uviedla, že využitie uvoľnenej kapacity po troch zatvorených mlynoch jej v predmetnom prípade umožní uskutočňovať pôvodne vykonávanú výrobnú činnosť v modernejších podmienkach s následným zlepšením celkovej výkonnosti podniku.

19 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság uvedenú žalobu zamietol rozsudkom zo 14. novembra 2011. Tento súd sa domnieval, že § 1 a § 6 ods. 3 dekrétu č. 47 nemožno vykladať v tom zmysle, že druhé ustanovenie umožňuje takisto poskytnutie pomoci na opatrenia rozvoja uskutočnené prostredníctvom výrobných kapacít uvoľnených v dôsledku ukončenia činnosti existujúcich mlynov. V tejto súvislosti najmä poukázal na to, že § 12 dekrétu č. 47 stanovuje, že uvedený dekrét obsahuje ustanovenia nevyhnutné na vykonanie článkov 26 a 28 nariadenia č. 1698/2005 a že článok 20 písm. b) bod i) tohto nariadenia, na ktorý odkazuje uvedený článok 26, podporuje uskutočňovanie modernizačných opatrení a nie vytváranie nových výrobných jednotiek.

20 Na podporu odvolania, ktoré Szatmári Malom podala proti tomuto rozsudku na Kúria (Najvyšší súd), najmä uvádza, že tento rozsudok sa opiera o nesprávny výklad nariadenia č. 1698/2005. Predovšetkým tvrdí, že Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság nesprávne odkázal na článok 20 písm. b) bod i) tohto nariadenia, keďže sporná žiadosť o pomoc bola podaná nie v rámci modernizácie poľnohospodárskeho podniku podľa tohto ustanovenia, ale v rámci pridávania hodnoty do poľnohospodárskych produktov, čo je hypotézou spadajúcou výlučne pod článok 28 uvedeného nariadenia, ktorý upravuje pomoc na zlepšovanie celkovej výkonnosti podnikov.

21 Podľa názoru Szatmári Malom dotknutý projekt vo veci samej zodpovedá požiadavkám stanoveným týmto ustanovením, v dôsledku čoho iba výklad dekrétu č. 47 smerujúci k poskytnutiu žiadanej pomoci by mohol v súlade so zásadou prednosti práva Únie zabezpečiť zlučiteľnosť uvedeného dekrétu s ustanoveniami nariadenia č. 1698/2005.

22 Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve uvádza, že jeho rozhodnutie sa opieralo výlučne o dekrét č. 47, a teda že Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság nemal vykladať ustanovenia nariadenia č. 1698/2005. Podľa uvedenej agentúry § 6 ods. 3 tohto dekrétu by v každom prípade mal byť v súlade s uvedeným nariadením.

23 Za týchto okolností Kúria rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Možno zaradiť pod pojem zlepšovanie celkovej výkonnosti poľnohospodárskeho podniku uvedený v článku 26 ods. 1 písm. a) [nariadenia č. 1698/2005] skutočnosť, že podnikateľ chce – bez rozšírenia existujúcej kapacity a po zatvorení skorších podnikov – zriadiť nový podnik?

2. Možno vychádzať z toho, že investícia, ktorú uskutoční žalobkyňa, predstavuje investíciu, ktorej cieľom je zlepšenie celkovej výkonnosti podniku, v zmysle článku 20 písm. b) bodu iii) a článku 28 ods. 1 písm. a) [nariadenia č. 1698/2005]?

3. Je § 6 ods. 3 [dekrétu č. 47] zlučiteľný s článkom 28 ods. 1 písm. a) [nariadenia č. 1698/2005], keďže – pokiaľ ide o mlyny – pomoc sa poskytuje len na činnosti zamerané na modernizáciu existujúcej kapacity? Oprávňuje uvedené nariadenie vnútroštátneho zákonodarcu, aby z ekonomických dôvodov vylúčil z pomoci určité druhy rozvoja?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

24 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 26 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005 má vykladať v tom zmysle, že pojem zlepšenie celkovej výkonnosti poľnohospodárskeho podniku v zmysle uvedeného ustanovenia môže zahŕňať operáciu, ktorou podnik prevádzkujúci mlyny ukončí činnosť pôvodných mlynov a nahradí ich novým mlynom, bez rozšírenia existujúcej kapacity.

25 Na úvod je potrebné zdôrazniť, že ako vyplýva zo samotného znenia uvedeného ustanovenia, toto ustanovenie sa, rovnako ako článok 20 písm. b) bod i) nariadenia č. 1698/2005, ktorého rozsah spresňuje, vzťahuje na „poľnohospodárske podniky“.

26 Komisia vo svojich pripomienkach v tejto súvislosti uviedla, že mlyny nemožno považovať za poľnohospodárske podniky v zmysle uvedených ustanovení, čím sa teda tieto ustanovenia nebudú uplatňovať v prípade operácie, akou je dotknutá operácia vo veci samej.

27 V tejto súvislosti treba najprv pripomenúť, že z odôvodnenia 61 a článku 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005 vyplýva, že hoci sa pravidlá pre oprávnenosť výdavkov stanovujú vo všeobecnosti na vnútroštátnej úrovni, o takýto prípad ide iba vtedy, ak podliehajú osobitným podmienkam ustanoveným predmetným nariadením pre niektoré opatrenia rozvoja vidieka (rozsudok Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, bod 38).

28 Pomoc zameraná na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov upravená v článku 20 písm. b) bode i) a článku 26 nariadenia č. 1698/2005 sa týka takéhoto opatrenia a podmienka oprávnenosti výdavkov vzhľadom na to, že pomoc je poskytovaná „poľnohospodárskemu podniku“, predstavuje osobitnú podmienku tohto opatrenia.

29 Okrem toho treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry z požiadavky jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, si v zásade vyžaduje autonómny a jednotný výklad v celej Európskej únii (pozri najmä rozsudok Ketelä, EU:C:2012:673, bod 34 a citovanú judikatúru).

30 Pojem poľnohospodársky podnik nie je v nariadení č. 1698/2005 nikde definovaný.

31 Za týchto podmienok sa určenie významu a rozsahu pojmov, pre ktoré právo Únie neobsahuje definíciu, musí vykonať podľa ich obvyklého významu pri súčasnom zohľadnení súvislostí, v ktorých sa používajú, ako aj účelu sledovaného právnou úpravou, v ktorej sa nachádzajú (rozsudok Ketelä, EU:C:2012:673, bod 51 a citovaná judikatúra).

32 Pokiaľ ide o pojmy použité v článku 26 nariadenia č. 1698/2005, treba pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že rozsah výrazu „poľnohospodársky podnik“ sa môže meniť najmä podľa špecifických cieľov sledovaných dotknutými ustanoveniami práva Únie (pozri rozsudok Azienda Avicola Sant'Anna, 85/77, EU:C:1978:38, bod 9).

33 S ohľadom na kontext, do ktorého je zasadené uvedené ustanovenie, z odôvodnení 13 a 20 nariadenia č. 1698/2005, ako aj z článku 20 písm. b) bodov i) a iii) tohto nariadenia vyplýva, že normotvorca Únie pri špecifikovaní rôznych typov opatrení zameraných na optimalizovanie a prispôsobenie fyzického potenciálu najmä rozlišoval medzi opatreniami zameranými na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov a opatreniami zameranými na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov.

34 Tieto dva typy operácií sú navyše upravené v dvoch rozdielnych ustanoveniach, a to v článku 26 a článku 28 nariadenia č. 1698/2005, ktorých cieľom je spresniť určité znaky, ktoré majú spĺňať uvedené operácie.

35 Článok 26 nariadenia č. 1698/2005 v tejto súvislosti stanovuje, že operáciami, na ktoré sa poskytuje pomoc zameraná na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov, sú hmotné a/alebo nehmotné investície, ktoré okrem iného zlepšujú „celkovú výkonnosť podniku“, kým článok 28 uvedeného nariadenia spresňuje, že operáciami, na ktoré sa poskytuje pomoc na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov, sú hmotné a/alebo nehmotné investície, ktoré zlepšujú „celkovú výkonnosť podniku“ a týkajú sa okrem iného „spracovania produktov a/alebo obchodovania s poľnohospodárskymi produktmi, na ktoré sa vzťahuje príloha I k zmluve“.

36 Okrem toho treba zdôrazniť, že odôvodnenie 21 nariadenia č. 1698/2005 kvalifikuje pomoc zameranú na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov, uvedenú v článku 20 písm. b) bode i) a článku 26 tohto nariadenia ako „investičnú pomoc“ a v tejto súvislosti odkazuje najmä na lepšie využívanie „výrobných faktorov“ a na nevyhnutnosť uprednostniť „bioprodukty“, ako aj „diverzifikáciu na farme a mimo farmy vrátane nepotravinárskych odvetví a energetických plodín“.

37 Odôvodnenie 23 uvedeného nariadenia, ktoré sa týka pomoci na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov, spresňuje, že uvedená pomoc má za cieľ podporu skvalitnenia „spracovania“ a obchodovania s „primárnymi produktmi poľnohospodárstva“, pričom uvádza, že investície sú zamerané najmä na zlepšenie efektívnosti v „spracovateľskom“ odvetví a odvetví obchodu.

38 Z tohto rozlišovania uskutočneného normotvorcom Únie a zo všetkých uvedených spresnení nachádzajúcich sa v článkoch 26 a 28 a v odôvodneniach 21 a 23 nariadenia č. 1698/2005 vyplýva, že v normatívnom rámci vytvorenom týmto nariadením treba pod pojmom „poľnohospodársky podnik“ v zmysle článku 20 písm. b) bode i) a článku 26 tohto nariadenia rozumieť podnik, ktorého činnosťou je výroba primárnych poľnohospodárskych produktov (pozri aj v tomto zmysle, v súvislosti so staršou právnou úpravou týkajúcou sa dvoch druhov pomoci skúmaných v tomto prípade, rozsudok Cattaneo Adorno/Komisia, 107/80, EU:C:1981:127, body 19 a 21).

39 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že podnik, akým je Szatmári Malom, ktorý nevyrába primárne poľnohospodárske produkty, ale iba prevádzkuje mlyny, v ktorých spracováva takéto produkty, nie je „poľnohospodárskym podnikom“ v zmysle článku 26 nariadenia č. 1698/2005.

40 Takýto podnik naproti tomu spadá do pôsobnosti článku 20 písm. b) bodu iii) a článku 28 ods. 1 tohto nariadenia, a môže mu byť teda poskytnutá pomoc podľa uvedených ustanovení.

41 S ohľadom na všetky uvedené skutočnosti treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 26 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem zlepšenie celkovej výkonnosti poľnohospodárskeho podniku v zmysle uvedeného ustanovenia nemôže zahŕňať operáciu, ktorou podnik prevádzkujúci mlyny ukončí činnosť pôvodných mlynov a nahradí ich novým mlynom, bez rozšírenia existujúcej kapacity.

O druhej otázke

42 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 20 písm. b) bod iii) a článok 28 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005 majú vykladať v tom zmysle, že operácia spočívajúca v ukončení činnosti pôvodných mlynov a ich nahradení novým mlynom bez zvýšenia existujúcej kapacity môže zlepšiť celkovú výkonnosť podniku v zmysle druhého z týchto ustanovení.

43 V tejto súvislosti bolo už v bode 40 tohto rozsudku konštatované, že podnik, ktorý prevádzkuje jeden alebo viacero mlynov a ktorý teda pôsobí v oblasti spracovania primárnych poľnohospodárskych produktov, môže spadať do pôsobnosti uvedených ustanovení a môže mu byť podľa uvedených ustanovení poskytnutá pomoc. Navyše je nesporné, že operácia, akou je dotknutá operácia vo veci samej, predstavuje hmotnú investíciu, ktorá spĺňa podmienku, že sa týka spracovania produktov, na ktoré sa vzťahuje príloha I k zmluve, ktorú stanovuje článok 28 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1698/2005.

44 Pokiaľ ide o otázku, či takáto operácia môže „zlepšiť celkovú výkonnosť“ uvedeného podniku v zmysle článku 28 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia, je potrebné zdôrazniť, že znenie uvedeného článku 28 ods. 1 nijako nenasvedčuje tomu, že by pomoci uvedené v tomto článku mali byť vylúčené v prípadoch, keď takéto zlepšenie výkonnosti dotknutý podnik dosiahol vďaka nahradeniu jednej alebo niekoľkých existujúcich spracovateľských prevádzok novou prevádzkou.

45 Ako Komisia oprávnene uviedla, takýto reštriktívny výklad článku 28 ods. 1 nariadenia č. 1698/2005 nemožno odôvodniť prostredníctvom cieľov sledovaných týmto ustanovením.

46 Z článku 20 písm. b) bodu iii) a článku 28 ods. 1 nariadenia č. 1698/2005 v spojení s odôvodneniami 13, 20 a 23 tohto nariadenia totiž vyplýva, že účelom opatrení pomoci, ktoré sú predmetom týchto ustanovení, je najmä skvalitniť spracovanie primárnych poľnohospodárskych produktov prostredníctvom podpory investícií zameraných na zlepšenie efektívnosti v spracovateľskom odvetví, zvýšiť pridanú hodnotu poľnohospodárskych produktov a prispieť tak k dosiahnutiu cieľa uvedeného nariadenia spočívajúceho v zlepšení konkurencieschopnosti odvetvia poľnohospodárstva.

47 Je teda nesporné, že zlepšenie výkonnosti spracovateľského podniku, ktorý prevádzkuje jeden alebo viacero mlynov, dosiahnuté nahradením existujúcich prevádzok novou prevádzkou, môže prispieť k dosiahnutiu takýchto cieľov.

48 S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 20 písm. b) bod iii) a článok 28 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005 sa majú vykladať v tom zmysle, že operácia spočívajúca v ukončení činnosti pôvodných mlynov a ich nahradení novým mlynom bez zvýšenia existujúcej kapacity môže zlepšiť celkovú výkonnosť podniku v zmysle druhého z týchto ustanovení.

O tretej otázke

49 Na úvod je potrebné pripomenúť, že § 6 ods. 3 dekrétu č. 47 stanovuje, že pomoc na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov možno, pokiaľ ide o mlyny, poskytnúť len na činnosti zamerané na modernizáciu existujúcich kapacít mlynov.

50 Pokiaľ ide o dôvod tohto obmedzenia, a hoci sa vnútroštátny súd vo svojej otázke v tejto súvislosti odvoláva všeobecne na ekonomické dôvody odôvodňujúce vylúčenie určitých rozvojových opatrení, z informácie obsiahnutej v návrhu na začatie prejudiciálneho konania a zopakovanej v bode 18 tohto rozsudku vyplýva, že uvedené obmedzenie je v zásade dôsledkom zámeru nepodporovať zvyšovanie počtu fungujúcich mlynov.

51 Maďarská vláda, ktorej bola v tejto súvislosti položená otázka na pojednávaní, potvrdila, že uvedené obmedzenie má skutočne za cieľ zabrániť vytváraniu dodatočných spracovateľských kapacít v odvetví mlynárstva prostredníctvom pomoci.

52 Tak maďarská vláda, ako aj Komisia navyše v tomto smere zdôraznili, že z maďarského programu rozvoja vidieka zriadeného podľa článku 18 nariadenia č. 1698/2005 vyplýva, že v uvedenom členskom štáte sa odvetvie mlynárstva vyznačuje tým, že ani zďaleka sa úplne nevyužívajú všetky existujúce kapacity.

53 Vzhľadom na vyššie uvedené musí byť tretia otázka chápaná tak, že smeruje v zásade k zisteniu, či sa článok 28 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005 má vykladať v tom zmysle, že bráni prijatiu vnútroštátnej právnej úpravy, akou je dotknutá právna úprava vo veci samej, ktorá upravuje pomoc na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov, ktorú v prípade podnikov prevádzkujúcich mlyny možno poskytnúť iba na operácie zamerané na modernizáciu existujúcich kapacít uvedených mlynov a nie na operácie spočívajúce vo vytváraní nových kapacít.

54 V tejto súvislosti je potrebné najprv pripomenúť, že hoci ustanovenia nariadení majú z dôvodu svojej povahy a funkcie v systéme prameňov práva Únie vo všeobecnosti bezprostredný účinok vo vnútroštátnych právnych poriadkoch bez toho, aby vnútroštátne orgány museli prijať vykonávacie opatrenia, niektoré ich ustanovenia môžu na svoje uplatnenie vyžadovať, aby členské štáty prijali vykonávacie opatrenia (pozri najmä rozsudok Ketelä, EU:C:2012:673, bod 35 a citovanú judikatúru).

55 Z ustálenej judikatúry v tejto súvislosti vyplýva, že členské štáty môžu prijímať vykonávacie opatrenia k nariadeniu v prípade, ak tieto opatrenia neobmedzujú jeho priamu uplatniteľnosť, nezastierajú jeho povahu ako pravidla Spoločenstva a ak spresňujú výkon voľnej úvahy v rozsahu vymedzenom týmto nariadením, pod podmienkou, že zostávajú v rámci stanovenom jeho ustanoveniami (pozri najmä rozsudok Ketelä, EU:C:2012:673, bod 36 a citovanú judikatúru).

56 Pokiaľ ide konkrétne o nariadenie č. 1698/2005, v bode 27 tohto rozsudku už bolo spomenuté, že z odôvodnenia 61 a článku 71 ods. 3 uvedeného nariadenia vyplýva, že pravidlá pre oprávnenosť výdavkov sa stanovujú vo všeobecnosti na vnútroštátnej úrovni, ak podliehajú osobitným podmienkam ustanoveným predmetným nariadením pre niektoré opatrenia rozvoja vidieka.

57 V prejednávanej veci požiadavka v článku 28 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005 stanovujúca, že zamýšľaná operácia musí zlepšovať celkovú výkonnosť podniku, je rozhodne takouto osobitnou podmienkou, a teda podmienkou oprávnenosti výdavkov pre pomoc uvedenú v tomto ustanovení.

58 Z uvedenej požiadavky naproti tomu nijako nevyplýva, že pre každý druh investície umožňujúcej spracujúcemu podniku, ktorý prevádzkuje jeden alebo niekoľko mlynov, zlepšenie jeho celkovej výkonnosti, by malo byť automaticky možné poskytnúť pomoc na základe uvedeného ustanovenia.

59 Treba totiž pripomenúť, že pokiaľ ide o financovanie, ktoré má nariadenie č. 1698/2005 zaviesť, a ako vyplýva najmä z jeho článkov 16 a 18, členské štáty sú povinné zriaďovať programy rozvoja vidieka obsahujúce najmä informácie o opatreniach navrhovaných pre každú os a ich opis, pričom tieto programy musia byť následne posúdené a schválené v postupoch stanovených v uvedenom článku 18.

60 V tomto rámci a ako bolo práve spomenuté v bodoch 55 a 56 tohto rozsudku, členským štátom je najmä na účely získania pomoci financovanej z EPFRV umožnené stanovovať podmienky oprávnenosti, ktoré dopĺňajú podmienky vyplývajúce z ustanovení nariadenia č. 1698/2005, pokiaľ tieto podmienky spresňujú výkon voľnej úvahy v rozsahu vymedzenom týmto nariadením a pokiaľ zostávajú v rámci stanovenom jeho ustanoveniami.

61 Maďarské orgány v prejednávanej veci, ako to vyplýva z bodov 49 až 51 tohto rozsudku, prijatím ustanovenia § 6 ods. 3 dekrétu č. 47, stanovili, že pomoc na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov, akou je pomoc upravená v článku 28 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005, možno poskytnúť, pokiaľ ide o mlyny, výlučne na operácie zamerané na modernizáciu ich existujúcich kapacít, a to s cieľom zabrániť, aby sa takýmito pomocami podporovalo zvyšovanie existujúcich kapacít v tomto odvetví činnosti.

62 Z informácií poskytnutých Súdnemu dvoru však nijako nevyplýva, že by maďarské orgány stanovením takejto podmienky oprávnenosti pre dotknutú pomoc prekročili širokú mieru voľnej úvahy, ktorú im uvedené nariadenie priznáva, najmä, a ako sa zdôrazňuje v odôvodnení 11 tohto nariadenia, pri zohľadnení rozmanitosti situácií dotknutých oblastí, a ani to, že by tieto orgány nepostupovali v rámci stanovenom ustanoveniami tohto nariadenia.

63 Najmä z vysvetlení poskytnutých maďarskou vládou a Komisiou nachádzajúcich sa v bode 52 tohto rozsudku v tejto súvislosti vyplýva, že v prejednávanej veci takéto obmedzenie možno odôvodniť situáciou neúplného využívania existujúcich kapacít, ktorým sa v uvedenom členskom štáte vyznačuje odvetvie mlynárstva.

64 Vnútroštátny súd však zdôrazňuje, že dotknutá operácia vo veci samej sa vyznačuje osobitosťou, a to, že vytvorením novej prevádzky mlynu sú nahradené prevádzky existujúcich mlynov ukončujúce svoju činnosti bez tohto, aby uvedená operácia viedla k rozšíreniu existujúcich kapacít.

65 Pokiaľ ide o pomoc poskytnutú podľa nariadenia č. 1698/2005, ako je to v prejednávanej veci, treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že podľa článku 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie sú ustanovenia tejto Charty určené pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie. Pri takomto vykonaní práva sú členské štáty navyše povinné dodržiavať všeobecné zásady tohto práva, akými je najmä zásada rovnosti zaobchádzania zakotvená v článku 20 tejto Charty (uznesenie Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit, C-24/13, EU:C:2014:40, bod 17 a citovaná judikatúra).

66 Podľa ustálenej judikatúry pritom zásada rovnosti zaobchádzania vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych situáciách rovnako, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený (pozri najmä rozsudky Arcelor Atlantique et Lorraine a i., C-127/07, EU:C:2008:728, bod 23 a citovanú judikatúru, ako aj Soukupová, C-401/11, EU:C:2013:223, bod 29 a citovanú judikatúru).

67 V tejto súvislosti platí, že okolnosti, ktoré charakterizujú rozdielne situácie a tým ich porovnateľný charakter, je potrebné určiť a posúdiť najmä s ohľadom na predmet a cieľ aktu, ktorý vytvára predmetný rozdiel (pozri najmä rozsudok IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, body 52 a 53, ako aj citovanú judikatúru).

68 Pokiaľ ide o cieľ, ktorý v prejednávanej veci sleduje predmetná podmienka oprávnenosti, už skôr bolo povedané, že táto podmienka má pravdepodobne zabezpečiť, aby dotknutý režim pomoci prispel k zlepšeniu celkovej výkonnosti podnikov pôsobiacich v odvetví mlynárstva tým, že bude brániť podpore vytvárania nových kapacít v odvetví mlynárstva, ktoré sa vyznačuje neúplným využívaní existujúcich kapacít.

69 Bez ohľadu na konečné posúdenie zo strany vnútroštátneho súdu v tomto smere sa zdá, že s ohľadom na takýto cieľ situácia, keď jedna alebo niekoľko prevádzok mlynov ukončia činnosť a sú nahradené novou prevádzkou mlynu bez zvýšenia existujúcich kapacít, môže byť považovaná za porovnateľnú so situáciou, v ktorej existujúce prevádzky takýchto mlynov odôvodňujú modernizáciu, v dôsledku čoho vylúčenie priznania pomoci z uvedeného režimu v prvej situácii môže porušiť zásadu rovnosti zaobchádzania.

70 V tomto kontexte je napokon potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sú vnútroštátne súdy pri uplatňovaní vnútroštátneho práva povinné toto právo vykladať spôsobom, ktorý čo najviac umožní dosiahnuť súlad s právom Únie. Táto povinnosť konformného výkladu vnútroštátneho práva je totiž obsiahnutá v systéme Zmluvy o FEÚ, keďže vnútroštátnym súdom umožňuje v rámci ich právomocí zaistiť úplnú účinnosť práva Únie, keď rozhodujú o sporoch, ktoré im boli predložené (pozri najmä rozsudok Rusedespred, C-138/12, EU:C:2013:233, bod 37 a citovanú judikatúru).

71 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti treba na tretiu otázka odpovedať tak, že článok 28 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005 sa má vykladať v tom zmysle, že v zásade nebráni prijatiu vnútroštátnej právnej úpravy, akou je dotknutá právna úprava vo veci samej, ktorá upravuje pomoc na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov, ktorú v prípade podnikov prevádzkujúcich mlyny možno poskytnúť iba na operácie zamerané na modernizáciu existujúcich kapacít uvedených mlynov a nie na operácie spočívajúce vo vytváraní nových kapacít. Ak však nastane situácia, ako vo veci samej, keď jedna alebo niekoľko prevádzok mlynov ukončia svoju činnosť a sú nahradené novou prevádzkou mlynu bez zvýšenia existujúcich kapacít, potom je vnútroštátny súd povinný zabezpečiť, aby sa pri uplatňovaní tejto právnej úpravy dodržiavala zásada rovnosti zaobchádzania.

O trovách

72 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. **Článok 26 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) sa má vykladať v tom zmysle, že pojem zlepšenie celkovej výkonnosti poľnohospodárskeho podniku v zmysle uvedeného ustanovenia nemôže zahŕňať operáciu, ktorou podnik prevádzkujúci mlyny ukončí činnosť pôvodných mlynov a nahradí ich novým mlynom, bez rozšírenia existujúcej kapacity.**

2. **Článok 20 písm. b) bod iii) a článok 28 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005 sa majú vykladať v tom zmysle, že operácia spočívajúca v ukončení činnosti pôvodných mlynov a ich nahradení novým mlynom bez zvýšenia existujúcej kapacity môže zlepšiť celkovú výkonnosť podniku v zmysle druhého z týchto ustanovení.**

3. **Článok 28 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1698/2005 sa má vykladať v tom zmysle, že v zásade nebráni prijatiu vnútroštátnej právnej úpravy, akou je dotknutá právna úprava vo veci samej, ktorá upravuje pomoc na pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov, ktorú v prípade podnikov prevádzkujúcich mlyny možno poskytnúť iba na operácie zamerané na modernizáciu existujúcich kapacít uvedených mlynov a nie na operácie spočívajúce vo vytváraní nových kapacít. Ak však nastane situácia, ako vo veci samej, keď jedna alebo niekoľko prevádzok mlynov ukončia svoju činnosť a sú nahradené novou prevádzkou mlynu bez zvýšenia existujúcich kapacít, potom je vnútroštátny súd povinný zabezpečiť, aby sa pri uplatňovaní tejto právnej úpravy dodržiavala zásada rovnosti zaobchádzania.**

Podpisy